

ЗАЯНЧКІВСЬКИЙ Іван Пилипович (26. 01(08. 02). 1917, с. Руде Село, нині Володар. р-ну Київ. обл. — 25. 05. 2010, м. Уфа, Башкортостан, РФ) — біолог-зоолог, ветеринарний лікар, письменник. Брат [Д. Заянчківського](#). Доктор ветеринарних наук (1962), професор (1963), почес. академік АН Респ. Башкортостан (1995). Заслужений діяч науки РРФСР (1977) і Башкир. АРСР (1979). Державні нагороди СРСР. Закін. робітн. факультет Київ. інституту цукр. промисловості (1935), біол. факультет Воронеж. університету (РФ, 1941), вет. факультет Узб. с.-г. інституту (м. Самарканд, 1943). Працював 1936–37 в Уман. краєзнав. музеї (нині Черкас. обл.), де віднайшов 16 листів (1859–63) П. Куліша до матері М. Гоголя, зокрема з описом похорону Т. Шевченка. Згодом — вет. лікар у Самарканді, на Уралі, Донбасі. Очолював каф. акушерства Троїц. вет. інституту (Челябін. обл., 1950–59), ветеринарії, зоогієни та зоології Рязан. с.-г. інституту (1959–64), акушерства і хірургії Башкир. аграр. університету (Уфа, 1964–97; усі

— РФ). Наукові дослідження у галузях зоології, деонтології, вет. акушерства і гінекології (зокрема фізіологія та патологія вагітності, лікування хвороб новонароджених, розмноження, штучне запліднення та профілактика безплідності с.-г. тварин). Один із перших в СРСР розробляв питання профес. етики та деонтології у ветеринарії. Брав участь у підготовці вид. «Красная книга Башкирской АССР» (Уфа, 1984; 1987). Автор наук. і наук.-популяр. книг про життя й поведінку тварин, переклад. багатьма мовами.

Основні твори

Занимательная зоология. Челябинск, 1955; Враги наших врагов. Москва, 1967; Звери начеку: Органы чувств и поведение животных. Москва, 1974; Говорящие птицы. Уфа, 1981; Памятники животным. К., 1983; Животные, приметы и предрассудки. Москва, 1991; укр. перекл. – Спадщина і спадкоємці. К., 1976; Вороги наших ворогов. К., 1981; Пастухи та артисти. К., 1981; Живі барометри, компаси, сейсмографи. К., 1986; Вірні помічники, справжні друзі. К., 1988.

Основні праці

Задержание последа и послеродовые заболевания у коров. Москва, 1964; Ветеринарное акушерство, гинекология и искусственное осеменение сельскохозяйственных животных. Москва; Ленинград, 1967; Об этике ветеринарного специалиста. Уфа, 1968; Деонтология в ветеринарном акушерстве и гинекологии. Уфа; Ульяновск, 1977.

Рекомендована література

1. Речмедін А. Браття Заянчковские: Судьбы и книги. В., 2008.

[А. М. Подолинний, Ю. І. Заянчківський](#)

Бібліографічний опис:

Заянчківський Іван Пилипович / А. М. Подолинний, Ю. І. Заянчківський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-16447>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).